



Broj/Број: 03/1-50-1-9-12-8/08  
Sarajevo/Сарајево, 29. 1. 2008.

**Članovima Zajedničkog povjerenstva za odbranu i sigurnost BiH**

**PREDMET: Informacija o posjetu strukturama civilne zaštite Općine Trebinje  
Veza, akt broj: 03/1-50-1-9-11g -1/07, od 24.12.2007.**

Predstavnici Zajedničkog povjerenstva za odbranu i sigurnost PSBiH: Dragica Hinić, Željko Grubešić i Jovica Katić, zajedno s predstavnikom Ministarstva sigurnosti BiH Milivojem Popovićem, te Misije OESS-a u BiH Christianom Hauptom, su 21. 12. 2007. posjetili tijela civilne zaštite Općine Trebinje. Svrha ovoga posjeta bila je upoznati se o strukturi Civilne zaštite i Vatrogasne brigade Općine Trebinje, o uvjetima njihova rada i problemima s kojima se susreću tijekom svakodnevnog obavljanja njihovih poslova, te vidjeti uvjete za organiziranje regionalne radionice o stanju, prevenciji i prekograničnoj suradnji u području zaštite od požara, koju Zajedničko povjerenstvo planira organizirati u idućoj godini.

Predstavnike Zajedničkog povjerenstva primili su: Gojko Grče, pomoćnik načelnika Općine Trebinje, Radoslav Prelo, načelnik Civilne zaštite Općine Trebinje, Mirko Milojević, predstavnik profesionalne Vatrogasne brigade Općine Trebinje, te Miroslav Vujanić iz Odjela za DPPI Pakta stabilnosti za jugoistočnu Europu.

Gojko Grče u svojem se izlaganju naročito dotaknuo problema požara koji su protekloga ljeta zadesili općinu Trebinje. Skoro 90% svih požara iz protekle godine javili su se duž granice ove općine s Crnom Gorom, a u najvećem broju slučajeva vatra je prelazila preko granične crte. Pri tome vlasti Crne Gore nisu poduzele nikakve aktivnosti na gašenju uočenih požara. On je naglasio kako u općonskim tijelima nema politiziranja kada su u pitanju požari i za primjer naveo zajedničku akciju "Granica 2006", koju su proveli u suradnji sa susjednim općinama u BiH, Crnoj Gori i Hrvatskoj. Ipak, problem se javio sljedeće godine kada je stečeno iskustvo iz ove akcije trebalo primijeniti u praksi.

Ljetnji požari izazvali su velike štete ne samo na šumama, nego i gubitke u pčelarstvu i travarstvu, kao značajnim djelatnostima ovoga područja. Pohvalio je organizaciju i obučenost ljudstva Civilne zaštite i PVB Općine Trebinje, koji su uz nadljudske napore uspješno gasili velike požare što su zahvatili ovo područje protekle godine i koji su, što je najbitnije, realizirani bez ijedne ljudske žrtve. Istaknuo je da vatrogasna brigada raspolaže dotrajalom opremom te se najviše novca potroši za njezino stalno održavanje i popravke. Zaključio je da u takvim izvanrednim situacijama više nema podrške vojnih i policijskih snaga, kako je to bilo nekada, već su civilna zaštita i vatrogasci prepušteni sami sebi. Niz je pitanja koje država mora zakonski regulirati, od kadrovske jačanja ovih institucija, njihovog obučavanja, financijske potpore, do koordinacije na svim razinama u državi i osnivanje centara za obavještanje u kriznim situacijama. Na realiziranju ovih pitanja mora se brzo raditi kako ne bi u sadašnjem stanju dočekali i sljedeću požarnu sezonu.

Radoslav Prelo naveo je da je ova regija, koja obuhvaća sedam općina, po svojoj konfiguraciji terena najugroženija u široj okolici. Civilna zaštita može se pohvaliti dobrom voljom i entuzijazmom ljudi, stanovnika općine Trebinje i susjednih općina koji sudjeluju u gašenju požara. Za primjer je naveo da općina Ravno nema svoju vatrogasnu postrojbu, pa je tako sva aktivnost u gašenju požara ovih godina bila na teretu PVB-a Trebinje. Tako se ova brigada prvenstveno vodila ljudskim faktorom i apelima za spašavanje života i imovine, te nikada nije čekala službeni dopis za pomoć jednoga načelnika općine prema drugom. To je svakako i jedan od razloga zašto je hercegovačka regija u posljednjih pet godina dobila najviše donacija za zaštitu od požara. Ipak, donirani MTS i vatrogasna vozila u najveću su ruku dotrajali i u lošem stanju. Istaknuo je kako je sadašnje stanje nezadovoljavajuće i stoga je ovaj posjet prilika da zajedno vidimo što se može učiniti po ovom pitanju u idućem razdoblju.

Dragica Hinić upoznala je domaćine o svrsi posjeta predstavnika Zajedničkog povjerenstva, Ministarstva sigurnosti i Misije OESS-a u BiH. Za glavni cilj navela je organiziranje regionalne radionice koja bi bila posvećena pitanjima prekogranične suradnje u gašenju požara, a održala bi se upravo u Trebinju. Istaknula je da je Zajedničko povjerenstvo iniciralo ovaj sastanak kako bi od predstavnika Općine, Civilne zaštite i vatrogasaca čula njihove potrebe i kako bi oni time pomogli u definiranju pravih pitanja kojima bi se trebali baviti na toj radionici, a radi poboljšanja stanja na ovom polju iduće godine. Na navedenoj radionici trebali bi sudjelovati predstavnici parlamenata i radnih tijela nadležnih za spomenuto područje, ministarstava, načelnika susjednih općina i predstavnici civilne zaštite iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Crne Gore, kao i operativci na ovim poljima iz svih triju država.

Christian Haupt izrazio je zanimanje za ovaj problem i konstatirao da je već uloženo dosta truda na njegovom rješavanju. Kao neugodno iznenađenje doživio je činjenicu što pri gašenju požara ove godine u praksi nisu korištena saznanja dobivena na dosadašnjim seminarima. Stoga je potvrdio da će Misija OESS-a u BiH podržati održavanje ove radionice kako bi se suradnja na ovom polju u idućem razdoblju znatno poboljšala.

Mirko Milojević izrazio je nezadovoljstvo političkom suradnjom na svim razinama vlasti u BiH u vezi s ovim pitanjima, ali i zadovoljstvo suradnjom između vatrogasnih postrojbi na terenu. Naglasio je kako su se tijekom kolovoza protekloga ljeta javljali požari u dužini 50-70 km, a uz to su pripadnici PVB-a morali biti na više mjesta istoga dana radi njihova gašenja. Suradnju s Republikom Crnom Gorom kada je u pitanju gašenje požara ocijenio je jako lošom, jer predstavnici njihovih vatrogasnih brigada nisu gasili požare na svojem teritoriju, te su oni stalno prelazili u BiH. Predstavnici PVB-a protekloga su ljeta optuživani od svojih kolega iz Dubrovnika da nisu gasili požare do granice BiH s Hrvatskom, kada je požar u tri navrata došao čak do obale samoga mora. Pripadnici PVB-a objasnili su kako su se požari pojavili na području koje je u nadležnosti PVB-a Hrvatske, te su pravodobno upozorili svoje kolege u Dubrovniku na mogućnost ovakve katastrofe. Međutim, uslijed njihove loše procjene vratili su vozila natrag u Hrvatsku, što je kasnije imalo za posljedicu velike požare u dubrovačkoj regiji. Poseban problem s kojim se susreću predstavnici PVB-a Trebinje je i nedeminiran teren na kojem se gase požari.

Miroslav Vujanić naveo je da je u sklopu projekta obuke osoba i timova za djelovanje u kriznim situacijama, koji ovaj Odjel u suradnji s pograničnim općinama 13 zemalja JI Europe provodi od 2003. godine, podignuta suradnja na visoku razinu između osoba koje su sudjelovale u obukama. Također, dobro je proticala razmjena informacija. Tijekom praktičnih vježbi stvoreno je pozitivno ozračje pri prelasku sudionika ovoga projekta iz jedne države u drugu. Ovim je projektom poboljšana prekogranična suradnja predstavnika graničnih policija BiH, Hrvatske i Crne Gore. Ipak, evaluacijom projekta uočene su i neke slabosti u dotadašnjem radu. Za rezultat svega toga Vujanić je naveo iniciranje trilateralnih sporazuma između BiH, Crne Gore i Hrvatske koji još nisu potpisani. Dosadašnja ulaganja u sektor civilne zaštite od međunarodnih organizacija, a u prvom redu NATO-a i Crvenog križa, iznosio je oko 205.000 €. Od toga je iznosa oko 70% utrošeno za obuku, a preostalih 30% na putne troškove, troškove noćenja i sl. Prošlo je vrijeme čistih donacija. Međunarodna zajednica, prije svega, želi vidjeti inicijativu Bosne i Hercegovine i njezinih tijela glede ovih pitanja s konkretnim projektima, kako bi se ona uključila u njihovo financiranje. Stoga

se mora uraditi ozbiljna procjena sadašnjeg stanja i potreba na ovom polju, izraditi dobra strategija i organizirati seminar, te s njega poslati jasnu poruku koja bi imala dobar odjek i povratni učinak. Milivoje Popović naveo je kako je osobno sudjelovao u obuci "Granica 2006" te je saznanja dobivena na toj radionici ocijenio vrijednima. Ali, teorija je jedno, a praksa nešto sasvim drugo, što su najbolje pokazali požari koji su zbili na ovom području protekloga ljeta. Ministarstvo sigurnosti BiH potpisalo je Memorandum o razumijevanju s Danskom, kojim se Bosni i Hercegovini nudi pomoć u donaciji većega broja plinskih maski, naprtnjača i druge opreme potrebne za gašenje požara. Međutim, problem je što se u svakoj donaciji, pa tako i u ovoj, donira dotrajala oprema koja standardima ne može zadovoljiti zakonske propise u tim državama, te je donirana BiH. Sljedeći je problem što BiH za svu doniranu opremu mora platiti carinu i porez. Na kraju, istaknuo je da je u fazi izradbe Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara na državnoj razini, čiji je vrlo bitan segment formiranje jedinstvenog informativnog centra 112 za krizne situacije, koji će pokrivati prostor cijele Bosne i Hercegovine. Podržao je ideju održavanja radionice, sugerirajući njezino održavanje prije početka požarne sezone u BiH, a najkasnije do travnja.

Željko Grubešić je, na temelju rasprave na ovome pripremnom sastanku, predložio određeni broj zaključaka u smislu pitanja koja bi trebala biti sastavnim dijelom sljedeće radionice. Drži potrebnim iskoristiti radionicu za definiranje, na regionalnoj razini, kanaliziranja ovih problema k entitetskim upravama civilne zaštite i ministarstvima sigurnosti. Dalje, DPPI Pakta stabilnosti za JI Europu, zajedno s Misijom OESS-a u BiH i drugim međunarodnim organizacijama, trebao bi podržati održavanje ovakve radionice, kako bi ona rezultirala konkretnom pomoći tijelima Civilne zaštite Općine Trebinje, u smislu donacije nove cisterne i druge opreme za gasitelje požara na terenu. Svi činitelji civilne zaštite u BiH trebali bi izraditi kratkoročnu i dugoročnu analizu načina reagiranja u rješavanju pitanja na ovom polju. Na radionici bi trebao sudjelovati što veći broj operativaca koji će neposredno djelovati u budućim akcijama gašenja požara, a potrebno je pozvati i predstavnike veleposlanstava Crne Gore i Hrvatske u BiH.

### **Zaključci:**

1. Navedeni susret s predstavnicima Općine Trebinje, Civilne zaštite, PVB-a Trebinje i drugim sudionicima rezultirao je saznanjima potrebnim za bolje organiziranje radionice, koju bi Zajedničko povjerenstvo trebalo organizirati najkasnije do sredine travnja 2008. godine.
2. Na navedenu radionicu, u čije će se organiziranje uključiti predstavnici Misije OESS-a u BiH i predstavnik Odjela za DPPI Pakta stabilnost za jugoistočnu Europu, potrebno je pozvati predstavnike nadležnih parlamentarnih tijela za područje civilne zaštite i zaštite od požara, resornih ministarstava, te osobe koje se neposredno bave pitanjem civilne zaštite i gašenjem požara iz BiH, Hrvatske i Crne Gore, s naglaskom na predstavnike triju susjednih općina - Trebinje, Dubrovnik i Nikšić - te predstavnike veleposlanstava ovih država u BiH.

Tajnica  
Zajedničkog povjerenstva  
Dragica Hinić

Predsjedatelj  
Zajedničkog povjerenstva  
Branko Zrno